

Coalitieonderhandelingen Arnhem 2018

Besluitenlijst van de 11e vergadering van de coalitieonderhandelingen, gehouden op woensdag 9 mei 2018 van 10.00 tot 21.00 uur bij Landgoedhotel Warnsborn, Arnhem

Aanwezig: Tom van der Lee, voorzitter

Cathelijne Bouwkamp (GroenLinks)
Mark Coenders (GroenLinks)

Leendert Combée (VVD)
Steffenie Pape (VVD)

Sabine Andeweg (D66)
Mattijs Loor (D66)

Martien Louwers (PvdA)
Hanny van Nunen (PvdA)

Bas Kranenburg (raadsadviseur)

0 Opening

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

1. Stadsblokken Meinerswijk

Ontvangst van Thor Smits, gemeentelijk programmamanager.
Thor Smits schets de stand van zaken van het ontwerpproces. Het door de raad vastgestelde Masterplan geldt als kaderstelling, binnen deze kaders worden nu verkenningen voor de exacte invulling van het concept-bestemmingsplan uitgevoerd. Hierin liggen ook voor het nieuwe college en daarna de raad nog keuzemogelijkheden.

Meinerseiland wordt ontwikkeld tot een parklandschap met woningen, waarbij de ruimte tussen de woningen toegankelijk (openbaar) blijft. In de kaderstelling ligt de maximale bebouwingsoppervlakte vast. Voor de noodzakelijke onderzoeken (ontsluiting, parkeren, MER) wordt gerekend met een maximaal aantal van 80 woningen, dit kunnen er dus ook minder worden.

Bij het Evenemententerrein wordt m.n. gekeken naar de afstand tot de bebouwing en de afstand tot het water. De gekozen oplossing wordt vooraf getoetst op bruikbaarheid (bij organisatoren van evenementen) en juridische houdbaarheid (geluid etc.).

In het uiteindelijke bestemmingsplan zal een bestuurlijke afweging gemaakt moeten worden hoe strak de bestemming wordt vastgelegd. Het kan zijn dat dit voor Meinerseiland betekent dat nog niet ieder (cluster)gebouw exact is ingetekend, maar dat wordt voorgeschreven hoe bebouwing binnen het groen gerealiseerd wordt door bijvoorbeeld het vastleggen van vooral (bebouwings)oppervlakten en -percentages. Op Stadsblokken zal de bebouwingsbestemming waarschijnlijk strakker worden

vastgelegd, omdat de exacte locatie van (cluster)gebouwen al duidelijker kunnen worden ingetekend. Men is nu in het stadium waarin voor zo'n 95% overeenstemming is; de gemeente ziet er streng op toe dat recht word gedaan aan de overeengekomen kaders, en dat verklaart dat 5% nog niet is opgelost.

Ontvangst van Hans Wessels (directeur KWP), Roy Hasselerharm (KWP) en Harro de Jong, ontwerper

Roy Hasselerharm geeft een beeld van de ontwikkelingen sinds de vaststelling van het masterplan als kader. Alle benodigde onderzoeken t.b.v. water, milieu en natuur zijn afgerond.

Op Meinerseiland wordt uitgegaan (volgens Masterplan) van maximaal 10.000 m² bebouwing. Het is wel mogelijk bebouwingsoppervlakte van Meinerseiland naar Stadsblokken over te brengen, andersom niet. Op Meinderseiland gaat de ontwikkelaar uit van 65 tot maximaal 80 woningen op uitgeefbare kavels van 600 - 800 m². De tuinen worden op een zo natuurlijk mogelijke wijze in het landschap gepast, maar worden niet openbaar. Het plaatsen van hekken zou verboden moeten worden, maar door gebruik te maken van de natuurlijke glooiing en bosschages kun je niet zo maar van de paden tussen de huizen naar de pui of gevel van een woning lopen: 'Het moet voelen alsof het van iedereen is, maar men wordt in de praktijk over de paden geleid'. Meinerseiland is de kostendrager van het hele plan, waardoor het plaatsen van 65-tot 70 woningen echt nodig is.

Het Evenemententerrein op Stadsblokken wordt in combinatie met bebouwing ontwikkeld, er wordt aan zo'n 350 woningen gedacht. Bestaande festivals kunnen blijven, er is intensief contact met stakeholders, waaronder de betrokken organisatoren over logistiek, ontsluiting en oriëntatie.

Onderlinge bespreking Stadsblokken - Meinerswijk

Partijen geven kort hun indruk na de gesprekken:

GroenLinks maakt zich over de totstandkoming van het plan, de invulling van het woningbouwprogramma en de effecten daarvan in zowel Stadsblokken als Meinerswijk.

VVD wil vasthouden aan de vastgestelde kaders.

PvdA vraagt zich af of de buitenruimte bij de woningen nu wel of niet openbaar worden en wat daarover in de kaders is afgesproken.

D66 wil graag weten wat GroenLinks aan extra voorwaarden wil binnen de huidige kaders en of deze dan nog overeind blijven en wat het prijskaartje is van eventuele aanscherpingen. D66 wil vasthouden aan de uitkomsten van het referendum.

De formateur concludeert dat partijen hierover nog meer denktijd nodig hebben en op een ander moment moeten besluiten hierover wel of geen additionele afspraak te maken in het coalitieakkoord.

2. Bespreking wat partijen belangrijk vinden

Partijen geven afzonderlijk aan wat zij belangrijk vinden en waarover zij afspraken willen maken. Omwille van de beknoptheid van het verslag, worden hier de onderwerpen benoemd; de meer gedetailleerde invulling per onderwerp zal – op het moment dat daarover overeenstemming is bereikt – uiteraard zijn weg vinden in het coalitieakkoord en de daarbij behorende financiële paragraaf.

PvdA:

Wijken

- Voorzieningen betaalbaar houden (verbeteren, toevoegen)
- 30% sociale woningbouw
- Maatschappelijke invulling van te verkopen gemeentelijk vastgoed

- Shared service centers

Armoede en schuldhulpverlening

- Voorkomen van schulden
- Aanpak van schulden en onderzoek naar effectiviteit daarvan
- 'Regelruimte' voor sociale wijkteams om maatwerk te leveren

Inclusie

Veiligheid in de buurt

VVD:

Verminderen gemeentelijke lasten

Solvabiliteit gemeentefinanciën

Doorbraak naar Werk: stimuleren en sanctioneren

Veiligheid: brief burgemeester concretiseren in een plan

Arnhem gastvrije stad; betekent (auto)bereikbaarheid <-> parkeertarieven:

- Parkeren van/voor bedrijven in garages
- Realiseren van ca. 75 parkeerplekken voor flitsparkeren tegen laag tarief
- Invoering dagkaart voor garages en op straat
- Invoering combikaart (attractie+stad)
- Milieuzone: invoering laten aansluiten op landelijke normering
- Warenmarkt (weer) langs de beek i.c.m. parkeren op de Markt.

Citymarketing

'Lijken in de kast':

- MFC's
- ICT-hack
- Afval (diftar)

GroenLinks:

Duurzaamheid

- Energiebesparing: klimaatfonds, warmtetransitie, faciliteren 3 windmolens
- Koningsplein

Wonen

- 40% sociale woningbouw in nieuwbouwprojecten, afhankelijk van omgeving
- niet bouwen in groen

Armoede

- Kinderarmoede
- Gelrepass
- Vrijstelling diftarheffing voor mensen in problemen

Uitbreiding groenfonds

Compromis-voorstel Stadsblokken - Meinerswijk:

- Gedetailleerd bestemmingsplan
- Voor Stadsblokken wordt na vaststelling bp dat niet meer gewijzigd t.g.v. bebouwing
- Niet bouwen ten O. van de ASM-haven
- Maximaal aantal wooneenheden in Stadsblokken als randvoorwaarde
- Maximaal aantal woningen op Meinerseiland
- Openbare ruimte op Meinerseiland

Toeristenbelasting verhogen

Belastingopbrengst maximeren voor extra financiële ruimte

Gemeentelijke opslag paspoorten verhogen

Gele Rijdersplein zonder Sint Jansbeek

D66:

Cultuur

- het stedelijk budget blijft gehandhaafd en wordt gecorrigeerd voor inflatie

- Vanaf 2022 wordt € 1,6 mln. aan kapitaallasten voor cultuur gereserveerd
Referendumverordening wordt niet aangepast
Lasten worden bevroren.
Het begrote saldo van baten en lasten van het sociaal domein (taakveld 6) is niet meer dan 70% van de taakvelden 1 t/m 8 opgeteld.

3. Bespreking voorstel financiële kaders

Onderwerpen die van (mogelijk grote) invloed zijn op de begroting (klimaatfonds, bestaande taakstellingen, solvabiliteit, gemeentelijke lasten, omgaan met mee- en tegenvallers) zijn alleen besproken. Het ontbreekt nu aan voldoende inzicht in de beschikbare begrotingsruimte en mogelijkheden deze te beïnvloeden om tot conclusies te komen. Partijen hebben behoefte om met financieel deskundigen, bijv. de huidige wethouder van Financiën en deskundige ambtenaren nog verder de beschikbare ruimte te verkennen. Dit zal op zaterdag 12 mei een vervolg krijgen.

4. Toenaderingsronde

Partijen geven hun mening over de belangrijke beleidswensen van de anderen. Ook hier geldt dat omwille van de beknoptheid, de reacties slechts summier zijn weergegeven.

D66 over de belangrijke punten van GroenLinks:

D66 is positief over:

- Klimaatfonds
- Aanpakken van schuldenproblematiek
- Stadsblokken - Meinerswijk, maar D66 wil niet tornen aan de bestaande afspraken en de uitkomst van het referendum.

D66 heeft moeite met:

- Lastenverhoging
- Schrappen van de Jansbeek op het Gele Rijdersplein
- 40% sociale woningbouw: 40% van wat?

D66 over de belangrijke punten van de VVD:

D66 is positief over:

- Werk en inkomen, de aandacht voor mensen die willen
- Veiligheid, maar er is geen plan
- Mobiliteit, te combineren met duurzaamheid

Moeite heeft D66 met:

- Parkeren op de Markt
- invoering dagkaart op straat
- het aanpassen van de Milieuzone

D66 over de belangrijke punten van de PvdA:

D66 is positief over:

- Voorzieningen in de wijk
- Shared Service Centers

Moeite met

- afspraken over sociale woningbouw

PvdA over de belangrijke punten van de VVD:

PvdA is positief over:

- Doorbraak naar werk, uitgezonderd de aanpak van de niet-willers
- Veiligheid
- Idee van gastvrije stad, meer bezoekers
- Markt plek geven daar waar de markt het zelf wil

Moeite/kanttekeningen heeft de PvdA met/bij:

- Marketing, kan gekoppeld worden aan opbrengst toeristenbelasting
- Financieel kader, bevriezen van lasten én hogere solvabiliteit levert geen beleidsruimte op

PvdA over de belangrijke punten van GroenLinks:

PvdA is positief over:

- Klimaat
- Percentage soc. Woningbouw
- Armoedebestrijding
- Stadsblokken - Meinerswijk, PvdA wil graag meedenken over het aantal woningen op Meinerseiland en het omgaan met de tuinen

Kanttekeningen heeft de PvdA bij:

- Niet bouwen in het groen, liever niet, maar geen uitgangspunt
- Windmolens op de Pley, maar wel met bewonersparticipatie
- Belastingen verhogen alleen als dat nodig is

PvdA over de belangrijke punten van D66:

- Cultuur heeft voor de PvdA geen hoge prioriteit. Er moet gelijkelijk ook meer in sociaal worden geïnvesteerd.
- Geen moeite met handhaven referendumverordening
- Bevriezen lasten hoeft niet voor de PvdA
- Voorgestelde verhouding 70/30 voor sociaal/rest mag van de PvdA niet leiden tot bezuinigingen op sociaal. Verder kan de partij de consequenties van dit voorstel voor een nieuwe norm niet goed overzien

VVD over de belangrijke punten van de PvdA:

- Voorzieningen in de wijk - eens
- SSC - eens
- Armoede en schulden - eens
- Inclusie - eens, maar wel structurele acties
- Bouwen wat nodig is, geen fixatie op percentages

VVD over de belangrijke punten van GroenLinks:

- Klimaatfonds - eens, maar vragen over vulling en omvang
- Windmolens, alleen faciliteren, geen gemeentelijk geld
- Wonen, percentage 40% sociaal betekent in de praktijk dat er niet gebouwd zal worden
- Niet bouwen in het groen akkoord als uitgangspunt: maar geen dogmatische benadering
- Armoede: meer budget is ok, maar liever maatwerk dan generieke maatregelen zoals uitbreiding Gelre pas
- Stadsblokken - Meinerswijk. Wensen van GL t.a.v. aantallen en mogelijk ook oppervlakten zijn te ver van afspraken/kaders
- Diftar: apart bespreken; het hele afval dossier is complex

VVD over de belangrijke punten van D66:

- Jansbeek op het Gele Rijdersplein zou kunnen
- Cultuur: combinatie maken met Museum Arnhem
- Referendumverordening mag blijven. VVD is voorstander van meer inspraak vooraf, geen

referendum achteraf

- 70/30-verhouding sociaal/rest: verhouding aanbrengen is ok

GroenLinks over de belangrijke punten van de PvdA:

- Voorzieningen in de wijk - prima
- Mogelijke maatschappelijke invulling van (overbodig) gemeentelijk vastgoed - ok
- SSC - ok, ook ruimte geven aan vrijwilligers
- Armoede en schulden - ok
- Inclusie - ok
- Veiligheid - ok

GroenLinks over de belangrijke punten van de VVD:

- Lastenverhoging is nodig, misschien is indexatie een mogelijkheid?
- Solvabiliteit nauwkeuriger afspreken
- Veiligheid, hoeft niet, mag wel
- Mobiliteit: GL heeft problemen met de (tarieven voor) dag- en combikaart en de milieuzone
- Warenmarkt: wat wil de markt zelf?
- Moeite met parkeren op de markt.
- Citymarketing - ok, financieren door toeristenbelasting?

GroenLinks over de belangrijke punten van D66:

- Cultuur valt mee te leven
- handhaven referendumverordening geen probleem
- bij voorbaat bevroren lasten is voor GL lastig, omdat ambities gefinancierd moeten worden
- 70/30 verhouding kan GL de gevolgen op de lange termijn niet van overzien. Op zich is GL het wel eens met beperken/in de hand houden van de uitgaven voor het sociale domein t.o.v. de rest, maar door onzekerheden is dat niet zo gemakkelijk in een kwantitatieve norm te expliciteren.

De formateur vat de discussie samen.

Hij constateert dat er op verschillende punten wel toenadering tot elkaar is en dat die toenadering nog kan toenemen als er meer inzicht is ontstaan in de mate waarin de verschillende wensen te financieren zijn. Die ruimte bepaald immers ook de mate waarin er aan de lastenknop of solvabiliteitsregels kan en/of moet worden gedraaid. Op andere punten – die geen directe financiële repercussies hebben - ziet de formateur ook toenadering. Er zijn echter ook niet-financiële issues waarop er nog wat afstand overbrugd moet worden (zoals bijvoorbeeld de milieuzone).

Voor het vervolgproces is belangrijk inzicht te hebben in de financiële ruimte en de vraag aan welke knoppen te draaien valt om de financiële speelruimte te beïnvloeden. Hij doet partijen daarom het voorstel om op zaterdag 12 mei:

- een feitelijk informatief gesprek te hebben met wethouder Financiën Martijn Leisink over de begrotingsruimte;
- een gesprek te voeren met de ambtelijk deskundigen over de effecten van 'draaien aan de knoppen' (er is al een presentatie op dit punt voorbereid);
- daarnaast worden ambtelijke deskundigen ook gevraagd om de voorstellen van partijen door te rekenen, en welke structurele of incidentele middelen er voor de financiering ervan exact nodig zijn. Dit proces kost tijd en kan niet al op zaterdag voltooid zijn (bovendien is het Hemelvaart). Om niet te veel tijd te verliezen dienen de partijen al hun voorstellen met financiële implicaties schriftelijk uiterlijk 11 mei aan te leveren bij de griffie, als zij daarbij nog specifieke vragen hebben, dienen die ook vermeld te worden.

Partijen stemmen in met dit voorstel van de formateur.

De formateur constateert tegelijkertijd dat sommige partijen onduidelijkheid ervaren in een aantal voorstellen en adviseert de betreffende partijen nog eens goed over hun voorstel na te

denken om andere de benodigde duidelijkheid te geven. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de exacte uitwerking van het voorstel van D66 over de 70/30-verhouding m.b.t. het sociale domein, het voorstel van GroenLinks over Stadsblokken - Meinerswijk of het voorstel van GroenLinks over het percentage van 40% voor sociale woningbouw.

5. Voorstel ambitie Wonen en Wijken

Het voorstel ligt er nog niet en wordt, ook vanwege de tijd, doorgeschoven naar 12 mei

6. Discussie thema Open Bestuur

Dit onderwerp wordt doorgeschoven naar een nader te bepalen tijdstip

7. Vaststellen verslagen zaterdag 28-4, maandag 30-4, woensdag 2-5 en maandag 7-5 (indien beschikbaar)

Dit onderwerp wordt doorgeschoven naar 12 mei

Bespreking beleidswensen zonder directe financiële gevolgen

Op voorstel van de formateur wordt dit agendapunt ingevoegd. Besproken worden de voorstellen:

1. Gemeentelijk Vastgoed

De PvdA stelt voor om voor gemeentelijk vastgoed, waar geen gemeentelijk plan voor bestaat, in overleg met de wijk te bezien of het vastgoed een maatschappelijke invulling zou kunnen krijgen voordat het vastgoed op de commerciële markt te koop wordt aangeboden. De raad kan vervolgens op basis van een integrale afweging besluiten wat te doen.

Afspraak: PvdA (Hanny van Nunen) maakt hiervoor een tekstvoorstel en bespreekt dat met Mattijs, omdat zij toch nog doorspreken over wonen.

2. Referendumverordening

Partijen kunnen instemmen met het voorstel van D66 om de referendumverordening in de komende bestuursperiode niet aan te passen.

Omdat de mogelijkheid van een referendum daarmee blijft bestaan wordt er vervolgens gesproken over de vraag hoe de coalitie in de praktijk met de uitslag van een mogelijk referendum omgaat. Besloten wordt om hierover vooraf geen afspraak te maken, wat in de praktijk betekent dat het partijen bij een referendum vrij staat te beslissen hoe zij met de uitslag om willen gaan en op welke wijze zij daarover onderling over communiceren.

3. Windmolens

Afspraak: De PvdA bespreekt dit op initiatief van Martien Louwers eerst intern. Martien en Cathelijne Bouwkamp (GroenLinks) maken daarop een tekstvoorstel.

4. Flitsparkeren

Afspraak: Partijen zijn het eens om flitsparkeren mogelijk te maken. Tariefstelling wordt nog nader bekeken.

8. Agenda zaterdag 12 mei

De agenda voor 12 mei is besproken.

9. Rondvraag

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.